

Ljubljana

Tyrševa cesta 2
(Hotel „Slon“)
Telefon št. 31-49

nudi najugodnejše:
vsakovrstne žvircarske in druge ure, juvele —
(dragulje), zlatino, srebrnino, namizno orodje
— jedilni pribor vseh kakovosti, kovinske in
druge umetnine, modni nakit in nakit za narodne
noše, darila za krst, birmo, poroko, god, rojstni
dan in vse prilike, kakor tudi darila za tekme itd.
Nakup dragih kamnov, zlata in srebra!

Leta 1904. se je ustanovila zadruga »Učiteljsko tiskovno društvo«, r. z. z. o. z. Dne 20. maja istega leta je ta zadruga kupila »Kleinovo« tiskarno za 48.000 kron ter je začela obratovati že 1. julija istega leta. Že 6. julija je izšel »Učiteljski tovariš« v lastni tiskarni, »Popotnik« pa z novim letom 1907. Oproščeni tesnih vezí tuje strehe, so se začeli učiteljski listi krepko razširjati in odločno zastopati učiteljske in šolske interese. Tiskarna je postala središče ne samo učiteljskega tiskovnega dela, ampak tudi organizacijskega gibanja.

Ze kupna cena kaže, da je bila prvotna tiskarna kaj skromno podjetje. Knjige so se tiskale na ročni pogon, za večja dela pa ni bila sposobna. Žilavost in podjetnost ter stanovska zavest sta jo dvigali iz leta v leto. Zasluzki so se večali, nabavljale so se nove črke, novi stavni in tiskarski stroji. Ker so postali prvotni prostori v sedanji Stritarjevi ulici pretesni, se je preselila v Gradišče.

Razveseljiv razvoj tiskarne in zavednost uprave ter zadružnikov pa so omogočali, da je sezidala zadruga, ki se sedaj že imenuje »Učiteljska tiskarna«, v Franciščanski ulici št. 6 enonadstropno tiskarno, v kateri obratuje od leta 1910.

Razvoj tiskarne se je stopnjeval od leta do leta. Danes jo smemo šteti med prve grafične zavode v dravski banovini. Za vezavo knjig se je v posebnem prizidku ustanovila lastna knjigovoznica, ki izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela. Po preobratu leta 1919. je ustanovila tiskarna izdelovalnico šolskih zvezkov, ki se zaradi svoje ličnosti in prvovrstnega materiala uporabljajo po vseh šolah.

V lastni knjigarni v Ljubljani in podružnici v Mariboru more postreči svojim odjemalcem v vsakem oziru, zato se »Knjigarna Učiteljske tiskarne« kakor njena podružnica v Mariboru najlepše razvijata.

Učiteljska tiskarna vzdržuje tudi poseben oddelek za učila, v novejšem času pa se je osnoval še fototehnični oddelek za izdelavo svetlopisnega papirja »Jasnit« s kopirnico za kopiranje načrtov in risb.

Kdor pregleduje naše stare abecednike in druge knjige, se lahko prepriča, kako so bile skromne in revne. Šolske knjige so doživle preropenje prav v »Učiteljski tiskarni«, ki v tem oziru našega kulturnega napredka nosi levji del zaslug. Učiteljska tiskarna je visoko dvignila naše učne knjige, popolnila šolske in učiteljske knjižnice, založila prazne omare z učili in šolske pisarne s sodobnimi službenimi in poslovnimi knjigami. Da je pa v izdatni meri podpirala gmotno in tudi moralno organizacijo, iz katere potrebe je izšla, v borbi za stanovske pravice, je samo ob sebi umevno.

Podjetje uspeva danes kljub ne ravno ugodnim gospodarskim razmeram in drugim težavam dobro. Temu je zasluha predvsem zrelost učiteljstva, ki se je oklenilo z vso intenzivnostjo dela za tiskarno. Tiskarna bo tako prišla v doglednem času v položaj, da bo služila obem učiteljskim interesom. Njena naloga je in bo, materialno podpirati obstoječe učiteljske ustanove in pomagati pri ustvarjanju materialnih sredstev za snovanje potrebnih novih. Od vseh naših gospodarskih ustanov bo mogla vršiti to misijo edinole gospodarsko močna Učiteljska tiskarna.

Sedanji upravni in nadzorni odbor delujeta z vso požrtvovalnostjo, zato pričakujeta živahnega odziva vseh učiteljev in učiteljic. Saj ne gre za koristi oseb, ne koristi posameznika, gre za prospeh velike in pomembne gospodarske ustanove, da zopet postane čimprej neodvisna in tako močna, da bo res tvorila hrbtnico stanovske organizacije v borbi za dobrobit učiteljstva in šole.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Ta zadruga je ena najstarejših učiteljskih ustanov. V zadružni register je bila vpisana 4. avgusta 1904. leta, poslovali pa je začela 31. avgusta 1904.

Smoter hranilnice je: dajati svojim članom s prevzetjem deleža priložnost, da svoje prihranke plodonosno nalagajo in da jim daje pod ugodnimi in ceneni pogoji posojila.

Najboljše reklamo ji delajo njena letna poročila, saj temelji zadruga na solidni podlagi, ker zahteva pri vsakem posojilu varno poroštvo.

Mnogo je še učiteljev in učiteljic, ki te gospodarske ustanove poblizhe ne poznajo. In vendar bi bilo za zadrugo kakor tudi za tovariše in tovarišice zelo koristno, ako bi se zanje poblizhe pozanimali, kar bi bilo važno za razširitev zavoda in v nedogledno korist učiteljskega stanu. Ko so v polpretekli dobi veliki in močni denarni zavodi klonili pod težo gospodarske in finančne krize, ki je objela ves svet in od katere se mnogi še danes niso opomogli, je naša zadruga brez motenj obratovala naprej v veselje in zadoščenje njenih članov. Tovariši in tovarišice! Proučujte in premisljujte to zadevo!

Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju.

Porodila se je iz »Socialnega oddelka« »Zveze slovenskih štajerskih društev«.

»Socialni oddelek« je pred 27 leti deloval v tem, da je naročeval za učiteljstvo na tedanjem Spodnjem štajerskem časopise, knjige, revije, pohištvo, kolesa in drugo, plačeval zavarovalnino itd.

Ker je delo zelo naraščalo, se je l. 1910. ustanovila zadruga: Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga, r. z. z. o. z. v Celju.

Sedaj deluje zadruga le kot denarni zavod ter se polagoma, toda sigurno razvija. Vsako leto izplača ta zadruga učiteljstvu na posojilih preko 100.000 din.

Kar smo omenili glede pomena Hranilnice in posojilnice učiteljskega konvikta v Ljubljani za posameznika in našo stanovsko organizacijo, vse to velja v polni meri tudi za Gospodarsko in kreditno zadrugo v Celju. Tovariši in tovarišice! Proučujte in premisljujte!

Učiteljska samopomoč v Ljubljani.

V avgustu l. 1898. so ustanovili tedanji voditelji naše stanovske organizacije podporno društvo »Jubilejska samopomoč«. Pod tem imenom so društvene uprave nakazovale včlanjenim tovarišem in tovarišicam denarne podpore ob smrti v družini. L. 1920. pa se je društvo preosnovalo v zadrugo: »Učiteljska samopomoč«. Letos v mesecu avgustu bo ta naša druga najstarejša gospodarska ustanova obhajala 42 letnico svojega plodonosnega dela in lepih uspehov.

Učiteljska samopomoč je v vsem času svojega poslovanja skušala omiljevati težke

prilike in lajšati gorje v učiteljskih družinah. Dosegla je veliko. Zbirala je v svojem krogu pripadnike učiteljskega stanu brez razlike na politični ali svetovni nazor. Priznavala je samo eno načelo — pomagati potrebnemu.

Poleg posmrtnine, ki jo izplačuje po smrti člana dedičem — sedaj okrog 13.000 din, upravlja zadruga tudi podporni fond, iz katerega daje svojim članom ob boleznih ali drugih potrebah brezobrestno posojilo do višine 5000 din. Nadalje opravlja tudi starostni podporni sklad, iz katerega oprošča najstarejše člane vseh dajatev.

Samopomoč je v 40 letih svojega obstoja izplačala na posmrtninah okrog 5.000.000 din, brezobrestnih posojil pa je dala okrog din 800.000—. Te znatne številke nam zadostno pričajo o pravem socialnem in humanem pomenu zadruga, nam govore, kakšen blagoslov predstavlja ta zadruga za svoje člane in za vso organizacijo.

Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani.

Zadruga se je ustanovila l. 1931. ter je začela poslovali l. junija. Namen zadruga je nakazovati otrokom, oziroma varovancem članov podporo, in sicer po otrokovi smrti posmrtnino, ob polnoletnosti pa odpravnino.

Če umrje otrok, dobi član posmrtnino tolikokrat po 10 din, kolikor je zavarovavec.

Mnogo je še tovarišev in tovarišic, ki nimajo svojih otrok zavarovanih. Vsi ti naj prijavijo svoje otroke zadrugi, da bodo dobili v primeru smrti vsaj nekaj stroškov povrnjenih. Če pa dopolni otrok 21. leto, pa itak potrebuje denar. Vse to naj premisljijo oni, ki imajo še male mladoletne otroke, potem se bo tudi ta, ena najmlajših gospodarskih ustanov, kmalu okrepila ter postala močan faktor v vrsti naših gospodarskih in socialnih zadrug.

Dom učiteljic v Ljubljani.

Zadruga »Dom učiteljic« je naslednica »Društva slov. učiteljic«, ki je pred 11 leti praznovalo tridesetletnico svojega obstoja. Društvo, ki je delovalo v izrazito kulturnem programu, se je preosnovalo v humanitarno (gospodarsko) zadrugo z namenom, delati na zgraditvi doma za učiteljice. Dom ima namen, nuditi učiteljicam, zlasti upokojenkam, pa tudi aktivnim, dosmrtno stanovanje; za primer potrebe pa tudi prenočišča za učiteljice. V programu je tudi ustanovitev gospodinske šole za učiteljice in za dekleta iz okolice ter internat.

Z uresničitvijo ideje bo postal dom kulturno središče in zatočišče slovenskih učite-

Hotel „BALKAN“

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 25 — Telefon št. 39-12

Prenočišče z vsem komfortom.
Drž. uslužbenci imajo popust.

Kmetska posojilnica
ljubljske okolice
v Ljubljani

izplačuje
n o v e
v l o g e
dnevno v
v s a k i
višini

ljic. Nudil bo zavetje našemu ženskemu naraščanju, za doraščajoče mladenke pa varen in dobro urejen internat. Popolnoma pravilno vzklika sedanje vodstvo zadruga: Tovarišice! Povsod ste delavne, po raznih kulturnih in humanitarnih društvih se udeležujete in jih podpirate. Ta dom pa bo popolnoma Vaša last. Pokažite, da ste zrele za udeleževanje na gospodarskem polju.

Zadruga ima že kupljeno zadostno veliko parcelo, ter je upati, da bo v doglednem času prišlo do graditve Doma učiteljic v Ljubljani in s tem do realizacije tako lepe zamisli.

Učiteljski zdraviliški dom v Rogaški slatini.

Zadruga se je ustanovila l. 1920. ter je morala premagati mnogo težkoč in težav, da je prišla do lastnega doma.

Zadruga ima svoj dom v Rogaški Slatini z 12 udobno opremljenimi sobami, z lepim vratom in sadonosnikom na prijaznem gričku v neposredni bližini Rogaške Slatine. Deluje tiho in skromno, kakor je tih in skromen njegov ustanovitelj, v stanovskem pokretu velezaslužni šol. upr. v Dolu pri Hrastniku tov. Gnus.

Učiteljski zdraviliški dom ob morju.

Je to naše najmlajše društvo. Na otoku Krku ima že krasen prostor, kjer bo stal dom, kakor hitro bo dovolj sredstev na razpolago. Dom ima premoženja že okoli 100.000 din.

Vsak zadružnik bo imel v domu 30—35 % popusta ter bo že s parkratnim bivanjem v domu dobil z razliko povrnjen ves delež v iznosu 2500 din.

Učiteljski dom v Ljubljani.

Idejni ustanovitelj doma je bil pokojni tovariš Jakob Dimnik. L. 1894. so bila odobrena pravila Društva za zgradbo »Učiteljskega konvikta v Ljubljani«, delovanje pa se je pričelo l. januarja 1895. s premoženjem 452 kron 36 v. Svoj denar je nalagalo društvo v Hranilnico in posojilnico Učiteljskega konvikta v Ljubljani ter je bilo v krepko pomoč leta 1906. ustanovljeni Učiteljski tiskarni.

Po vojni se je začelo živahno delovanje ter je znašala l. 1925. društvena imovina 321.000 din. Svoje premoženje je večalo z izdajo ročnih zemljevidov in mladinske literature in s prostovoljnimi prispevki učiteljstva, ki so bili posebno izdatni v letih 1926., 1927.

Leta 1928. se je društvo preosnovalo v zadrugo.

Z nakupom bivše »Schulvereinske šole« v Sp. Šiški je zadruga prišla do lastnega doma leta 1935. Prvotna kapaciteta doma, 48 postelj, se je v letu 1938. povišala na 70 postelj.

Pod skrbnim vodstvom in vestno upravo dom prav dobro uspeva, da bo v kratkem prost vseh bremen. V dom se sprejemajo v prvi vrsti sinovi učiteljskih rodbin, šele za tem pa dijaki drugih stanov. Za učiteljske sirote so do sedaj ustanovljena 4 prosta mesta, ako pa teh ni, se ta mesta spremenijo v 8 mest s polovičnimi mesečnimi prispevki ter se na utemeljene prošnje oddajajo socialno slabo situiranim učiteljskim družinam. V to svrhu ima zadruga poseben socialni fond, v katerega se vsako leto steka polovica čistega dobička.

Namen zadruga, zgraditi in vzdrževati v Ljubljani lasten dom ter nuditi članom pomoč pri študiranju njihovih otrok, je dosežen.

Učiteljski dom v Mariboru.

Po ustanovitvi učiteljskega društva v Mariboru je tamkajšnje učiteljstvo začelo razmišljati tudi o lastnem učiteljskem domu. Po prizadevanju znanega borca za učitelj. pravice in učiteljskega gospodarskega delavca pok. Antona Hrena in njegovih sodelavcev je bilo l. 1922. osnovano društvo »Učiteljski dom« v Mariboru. Že po desetih letih je z marljivim zbiranjem precej visoke članarine in s sistematično izvedeno gospodarsko akcijo in raznimi naložbami uspelo realizirati zamisel — kajti Učiteljski dom v Mariboru je v l. 1932. že imel lastno poslopje.

Kot zadruga nadaljuje mariborski Učiteljski dom s svojim delom, da ustreže namenom, za katere je bil postavljen. Po 35 dijakov, sinov učiteljev, ima že sedem let v domu svoje skrbno urejeno stanovanje in dobro hrano.

Iz skromnih začetkov si je učiteljstvo zgradilo svoje gospodarske in socialne ustanove. Njegova naloga v bodočnosti je, da jih ohrani in dviga.

IX. banovinska skupščina

Jugoslovenskega učiteljskega udruženja —
sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

bo v dneh 11. in 12. julija 1939. v dvorani Delavske zbornice
na Miklošičevi cesti v Ljubljani

Dnevni red:

Dne 11. julija, dopoldne:

1. Ob pol 10. uri: Verifikacija mandatov pred vvhodom v zborovalno dvorano.

2. Ob 10. URI: PROSLAVA PETDESETLETNICE USTANOVITVE SKUPNE SLOVENSKE UČITELJSKE ORGANIZACIJE:

a) NAGOVOR PREDSEDNIKA SEKCIJE IN OTVORITEV SLAVNOSTNEGA DELA SKUPŠČINE.
b) POZDRAV GOSTOV.
c) ODGOVORI GOSTOV.
d) POKLONITEV SKUPŠČINE PRED SPOMENKOM KRALJA PETRA I. PRI SLAVNOSTNEM DELU SODELUJE UČITELJSKI PEVSKI ZBOR »EMIL ADAMIČ«.

Dne 11. julija, popoldne:

1. Ob 14. uri: Otvoritev delovnega dela skupščine.

2. Kako je naša organizacija v zadnjih 50 letih vplivala na razvoj slovenskega ljudskega šolstva in česa manjka naši šoli za njen bodoči razvoj. (Referat urednika Popotnika g. M. Senkoviča.)

3. Razgovor o tehničnem delu skupščine.

4. Objava verifikacijskega odbora.

Jugoslovensko učiteljsko udruženje — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani.

Metod Kumelj s. r.,
predsednik.

Drago Supančič s. r.
tajnik.

I. seja upravnega in nadzornega odbora JUU — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

bo dne 10. julija ob 15. uri popoldne v prostorih sekcije, Ljubljana, Franciščanska ul. 6.

Dnevni red:

1. Čitanje in overovljenje zapisnika zadnje seje.

2. Razgovor o tehničnem delu in dnevnem redu banovinske skupščine.

Metod Kumelj s. r.,
predsednik.

3. Tekoče zadeve.

4. Slučajnosti.

Drago Supančič s. r.
tajnik.